

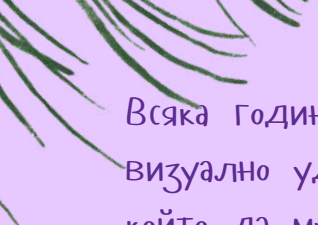
2024

ГОДИШЕН ДОКЛАД

НА

СДРУЖЕНИЕ ЗА

СПОДЕЛЕНО УЧЕНЕ ЕЛА

Всяка Година си представяме как нашият Годишен Доклад ще бъде истинско визуално удоволствие – с артистичен дизайн, вдъхновяващи снимки и човек, който да му вдъхне живот. Засега обаче оставаме верни на това, което умеем най-добре – да разказваме честно, просто и смислено. И така, пред вас е нашият поглед към 2024 г. – не лъскав, но наситен с действия, решения и малки победи, които си струва да бъдат споделени.

Кои сме ние

Сдружение за споделено учене ЕЛА е организация с над 20 години опит в подкрепа на деца и младежи – тогава, когато търсят посоката си или преминават през трудни моменти. Работим ръка за ръка с учители, родители и цели училищни общности, които вярват, че училището е не само знание, но и място за израстване, емоционално развитие и приобщаване.

През годините сме преминавали през различни етапи – от Save the Children UK – Bulgaria Programme (1997-2007), когато търсихме алтернативи на домовете за деца, до Център за приобщаващо образование (2007-2019), с който дадохме тласък на разбирането за приобщаваща среда в българските училища.

Днес сме ЕЛА – едно име, което говори за покана и движение.

Работим целенасочено в три основни посоки:

- В село Стъргел създаваме място, което наричаме Зелен образователен център – живо, дишащо пространство, където деца и младежи със и без увреждания преживяват какво значи да учиш чрез общуване, игра, грижа за природата и съвместен труд. През 2024 г. там се случиха лагери, доброволчески мисии, ремонти, мечти.
- Организирахме лагери и преживявания извън класната стая, където деца от различни културни и етнически среди имат шанс да се опознаят, да разрушат стени от недоверие и да изградят мостове чрез игра, разговор и съвместна работа. През 2024 г. достигнахме до нови групи и създадохме нови приятелства.
- Съ-учредители сме на образователна екообщност в община Горна Малина, която с грижа и въображение вдъхва нов живот на изоставени училища, превръщайки ги в пространства за учене, култура и събиране на хората от общността. Училището в Стъргел вече не е просто сграда – то е символ и вдъхновение.

Ние вярваме, че всяко дете има право да бъде чуто, разбрано и подкрепено. Вярваме, че образованието не е крайна цел, а път – и че пътят трябва да е достъпен, осветен и споделен. Това е нашето „ЕЛА“ – покана към промяна, грижа и съпричастност.

Основни проекти и инициативи на „Сдружение за споделено учене ЕЛА“ през 2024 г.

1. Конкурс „ТийнТиймс“ – тиймбилдинги за гимназисти

През лятото на 2024 година стартира новата инициатива „ТийнТиймс“ – конкурс, насочен към ученици от 8 до 12 клас, които искат да изградят по-здрави и подкрепящи отношения в своя клас. Избраните училища ще преминат през специализирани тиймбилдинг сесии, които ще се проведат в Зеления образователен център в село Стъргел през есента (октомври – ноември). Целта е чрез игри, съвместни дейности и диалог да се преодолеят конфликти, да се намали тормозът и да се засили чувството за принадлежност и доверие сред учениците. Проектът стимулира активно участие и създава устойчива общност от млади лидери.

2. Проект „Включени в различието, изграждаме мостове“

През есента на 2024 г. стартира проект, който цели да подкрепи училищата в изграждането на приобщаваща среда. В рамките на инициативата се проведе 12 специализирани срещи за учители, директори и специалисти, посветени на решаването на конкретни казуси, свързани с приобщаването на деца със специални образователни потребности, мигранти и уязвими групи. Проектът насърчава отворен диалог, споделяне на добри практики и изграждане на мостове между различните участници в училищната общност.

Основни проекти и инициативи на „Сдружение за споделено учене ЕЛА“ през 2024 г.

3. „Природата като учител“ – екологични инициативи в Горна Малина

През 2024 г. в община Горна Малина бяха организирани редица екологични и образователни активности – от акции за залесяване и почистване на Горски площи, до обучителни работилници за устойчив начин на живот. Сдружението активно подкрепя местната общност в изграждането на екологична култура и създаването на образователни пространства, където природата служи като учител и вдъхновение за младите.

4. „Решаване на казуси в Стъргел“ – подкрепа и развитие

На 15 октомври 2024 г. се проведе ключова среща в Зеления образователен център в село Стъргел, където учители, родители и специалисти обмениха опит и обсъдиха предизвикателствата в приобщаващото образование. Срещата беше платформа за взаимна подкрепа, търсене на ефективни решения и планиране на бъдещи съвместни инициативи.

5. Доброволческа мисия в Стъргел – обновяване и облагородяване

През лятото на 2024 г. доброволци от страната и чужбина се включиха в мащабна мисия за обновяване на училищната сграда в Стъргел. Работата включваше боядисване, ремонти, градинарство и подобряване на инфраструктурата, с цел да се създаде приветлива и вдъхновяваща среда за обучение и социално развитие на децата и младежите в района.

6. Наръчник „Мирният път или революция на уважението“

През януари 2024 г. беше издаден новият наръчник, който предлага практични методи за предотвратяване на насилието и насърчаване на култура на уважение и диалог в училищата. Наръчникът е част от проекта „Стоп кадър“ и се използва широко от педагози и социални работници като ефективен инструмент за работа с ученици и училищни екипи.

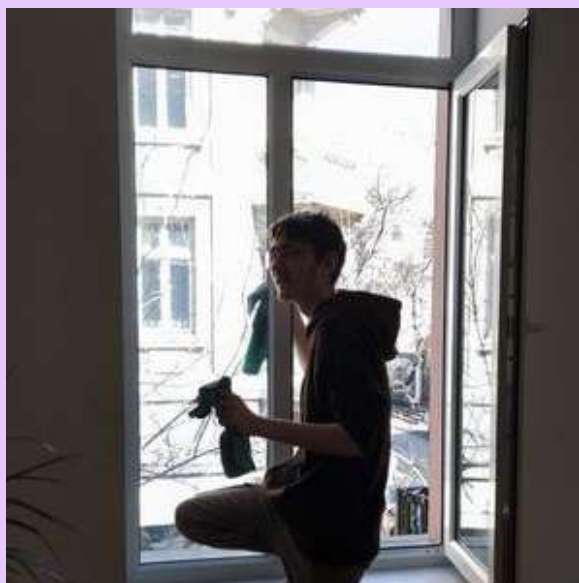
7. Редовни срещи за решаване на казуси и подкрепа

През 2024 г. се проведеха няколко цикъла от срещи (април, юли) между специалисти, учители и родители, които обсъждаха текущи предизвикателства в приобщаващото образование и търсеха съвместни решения. Тези събития затвърдиха партньорствата и доведоха до конкретни инициативи за подобряване на средата за всички ученици.

8. Доброволецът Илия Галичински - нова енергия и подкрепа

На 26 януари 2024 г. се присъедини към екипа доброволецът Илия, който бързо се включи в дейностите в Стъргел и София. Той допринесе с нови идеи и подкрепа, особено в работата с деца и младежи, и засили връзката с местната общност.

2024 година беше изпълнена с предизвикателства, усилия и значими постижения за Зелен образователен център Стъргел. Въпреки ограничения ресурс, с който разполагахме, направихме големи стъпки напред към създаването на пространство за учене, работа и сътрудничество.

Какво постигнахме?

- Подновяване на покрива: Успяхме да подменим изцяло две трети от стария покрив на сградата. Това беше наложителна и дългоочаквана стъпка, която изчерпа финансовите ни ресурси за годината, но осигури стабилност на сградата и възможност за следващи подобрения.
- Част от Образователна Екообщност Горна Малина: Присъединяването ни към тази мрежа разшири възможностите за синергия и споделяне на добри практики. Заедно с партньорските организации и общината, създаваме устойчив модел за развитие на образователните и културните инициативи в региона.
- Международни доброволци: За първи път посрещнахме международни доброволци, които прекараха два месеца в Стъргел, живяха и работиха активно за подобряването на училището. Това беше не само възможност за напредък в ремонтните дейности, но и за културен обмен и нови приятелства.
- Тиймбилдинги за ученици: През годината проведохме тиймбилдинги за класове от цялата страна, които работят в трудна учебна среда. Целта ни беше да подпомогнем учениците да изградят по-силни връзки помежду си и да открият нови подходи към съвместната работа и ученето.
- Среци за решаване на училищни казуси: Включихме се в поредица от срещи с колеги от местната общност и София, на които обсъждахме и намирахме решения на различни предизвикателства в училищната среда. Вярваме, че тези диалози ще доведат до устойчиви решения и по-добра учебна среда за всички.
- Коледно парти за общността: За първи път организирахме Голямо коледно тържество, което събра приятели, партньори и жители на местната общност и София. Събитието беше пълно с радост, музика и споделени мигове, които затвърдиха усещането за общност и подкрепа.

Какво направиха доброволците през 2024 в Стъргел

През 2024 година шестима всеотдайни и вдъхновени доброволци вдъхнаха нов живот на Зеления образователен център в село Стъргел, помагайки да се превърне старата селска сграда в оживено пространство за споделено учене, творчество и общност. Техният принос обхваща реставрация, образователна подкрепа и творческо разказване на истории.

Реновиране и поддръжка

- Боядисаха стени и мебели на основните етажи
- Възстановиха дървени врати и прозоречни рамки
- Почистиха и реорганизираха външните пространства, включително градината и спортния двор
- Сглобяваха мебели и подготвяха пространства за детски работилници.

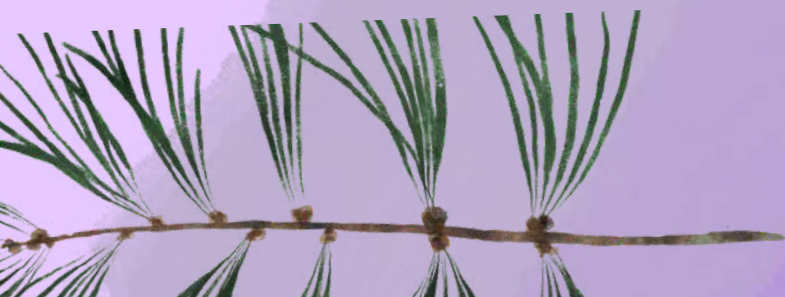
Зелени инициативи

- Засадиха зеленчуци и билки в демонстрационната градина
- Поддържаха компост и станции за разделно събиране на отпадъци

Кулинарни дейности и работилници

- Подкрепяха кулинарния екип по време на събития и лагери
- Създаваха визуални рецепти и разказваха истории за приготвяне на храна в Instagram
- Пекоха хляб с децата и водеха малки готварски ателиета по време на младежки лагери

Какво предстои?

С поглед към бъдещето, 2025 година ще донесе още много възможности и предизвикателства:

- Създаване на пермакултурна градина: Проектът за пермакултурна градина ще се осъществи с помощта на доброволци, които ще изградят устойчива екосистема в двора на центъра.
- Нови международни доброволци: Очакваме нова група доброволци през лятото, които ще продължат развитието на центъра и ще допринесат със своя труд и енергия.
- Продължаване на тиймбилдингите за ученици: Форматът на тиймбилдингите ще се запази, като ще разширим броя на участващите училища и ще предложим още по-разнообразни активности.
- Събития в двора и залата: Планираме множество събития – работилници, срещи, концерти, които ще превърнат центъра в притегателно място за учене и споделяне.
- Финализиране на кампанията в Подкрепи.бг: Завършването на тази инициатива ще ни даде възможност да реализираме още ремонти и подобрения.
- Външна изолация на работилницата: Това е следващата голяма стъпка в обновяването на центъра, която ще подобри условията за работа и обучение.

Зелен образователен център Стъргел продължава да се развива благодарение на общността, партньорите и всички, които вярват в мисията ни. Благодарим на всички, които ни подкрепят – заедно създаваме място, където знанието, традицията и иновациите се срещат!

През 2024 година Сдружение за споделено учене ЕЛА продължи активно да се включва в професионални и граждански формати, където представя своя опит, ангажираност и визия за устойчиво и приобщаващо образование.

- Национален форум „Училище за всички“ – наши представители взеха участие в панелна дискусия за ролята на общността в приобщаващото образование, където споделиха добри практики от работата ни в с. Стъргел и опита с включването на уязвими групи.
- Международна конференция по неформално образование в Букурещ – координатори от екипа представиха нашия модел на лагери и доброволчески инициативи, както и работата по изграждане на екообщности около изоставени училища.
- Участие в Обществения съвет за образование към МОН – експерт от ЕЛА допринесе с предложения относно психо-социалната подкрепа в училищна среда и включването на деца със специфични нужди в учебния процес.
- Панелна дискусия в Софийския университет „Детето в кризисна среда“ – представители на екипа разказаха за програмата „Тихото лидерство“ и значението на психо-емоционалната грамотност за ученици и учители.
- Изложение на социални иновации в Пловдив – организацията представи своята инициатива за възстановяване на изоставени училища чрез участие на местната общност, доброволци и млади хора.
- Радио и медийни участия – членове на екипа гостуваха в предавания на БНР и Радио София, където разказаха за дейността на ЕЛА, лагерите и ангажираността ни с децата в риск.
- Форум на Националната мрежа за децата (2024) – Сдружение ЕЛА взе участие в Годишния форум на НМД, където сподели опит от работата на терен в селските райони и представи модели за сътрудничество между училища, общности и неправителствени организации. В рамките на форума беше обсъдено и значението на участието на децата в процесите на вземане на решения, тема близка до ценностите и практиките на ЕЛА.

Тези събития не само затвърдиха нашата позиция като активен участник в образователния и социален сектор, но и отвориха нови възможности за партньорства, доброволчески инициативи и разширяване на нашето въздействие.

🎨 Творчество и комуникация

- Рисуваха стенописи и украсяваха работни пространства с вдъхновяващи послания
- Създаваха постери и табели за събития, летни училища и дни на отворени врати
- Заснемаха ежедневието в центъра за Instagram профила [@ela_greenhouse](#), споделяйки историята на възрождането на сградата

•

👶 Работа с деца

- Организираха игри, арт работилници и сесии по разказване на приказки по време на летни лагери
- Помагаха на деца с увреждания да участват пълноценно във всички дейности
- Създаваха топла и приобщаваща атмосфера, в която децата от различни среди се свързваха и учеха заедно

Тези доброволци не просто ремонтираха една сграда – те помогнаха да се създаде жива и учеща общност, където всяко дете, растение и боядисана стена разказва история за грижа, усилие и надежда. Ремонтът още не е завършен, но промяната вече започна.“ ❤️

